

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

- A1. α) Σωστό
β) Λάθος
γ) Λάθος
δ) Λάθος

A2. Ο τίτλος του κειμένου είναι γραμμένος σε ποιητική λειτουργία της γλώσσας, με καυστικό ύφος και ρήμα σε παθητική φωνή που προβάλλει τη μετατροπή του ανθρώπου σε Θεό, ο οποίος όμως συνδυάζει δημιουργικές και καταστροφικές ικανότητες. Πιο συγκεκριμένα το ζώο υπονοεί τον homo sapiens, τον πρωτόγονο άνθρωπο, ο οποίος μέσα στην ιστορική του εξέλιξη κυριάρχησε πάνω στη φύση και τα πλάσματα που διαβιούν μέσα σε αυτήν. Απέκτησε δύναμη και έγινε το κυρίαρχο ον στον πλανήτη, ώστε να ταυτιστεί με το Θεό.

2^η δραστηριότητα

A3. Η καταστροφική στάση του ανθρώπου απέναντι στο οικοσύστημα (κυριολεξία)
Ένας ανεύθυνος Θεός (μεταφορά)

A4. μεταμορφώθηκε: μεταλλάχθηκε, μετατράπηκε, άλλαξε, μεταβλήθηκε, μεταστράφηκε
απέραντη: υπέρμετρη, αχανής, ανεξάντλητη, τεράστια
πρόοδο: εξέλιξη, ανέλιξη, ανάπτυξη

3^η δραστηριότητα

A5.

Λάρισα, 7-6-2018

Προς τον κύριο Yuval Noah Harari

Αξιότιμε κύριε Yuval Noah Harari

Πρόλογος: Είναι γεγονός πως στις μέρες μας η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα σε πολλούς τομείς. Κατά γενική ομολογία ένα από τα σημαντικότερα είναι το πρόβλημα της οικολογικής καταστροφής.

Α΄ Ζητούμενο: Τα αίτια της οικολογικής καταστροφής

1. Ο σύγχρονος άνθρωπος υπερτίμησε την αξία των υλικών αγαθών, υιοθέτησε μία υπερκαταναλωτική στάση που οδηγεί στην τάση για αύξηση της παραγωγής. Όλα

Επιμέλεια: ΜΠΟΤΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ»

- αυτά σημαίνουν υπερεκμετάλλευση της φύσης και διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας.
2. Τα συμφέροντα των ανεπτυγμένων κυρίως κρατών. Στην προσπάθειά τους να κυριαρχήσουν στον τεχνολογικό και οικονομικό ανταγωνισμό αδιαφορούν για την οικολογική καταστροφή που συντελείται με τη λειτουργία των πυρηνικών εργοστασίων.
  3. Η γενικότερη κρίση της ανθρώπινης συνείδησης. Η αποτυχία των φορέων αγωγής να ευαισθητοποιήσουν τους νέους και η αδυναμία τους να καλλιεργήσουν το σεβασμό απέναντι στη φύση και κάθε μορφή ζωής που αυτήν περιέχει. Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας οδηγεί στην απευαισθητοποίηση του σύγχρονου ανθρώπου απέναντι στο πρόβλημα.

Β' Ζητούμενο: Τα αποτελέσματα της οικολογικής καταστροφής

1. Εξαφανίζονται είδη χλωρίδας και πανίδας
2. Ρυπαίνεται η γη, ο αέρας, το νερό
3. Εμφανίζεται το φαινόμενο του «θερμοκηπίου». Η μείωση του οξυγόνου, η αύξηση της θερμοκρασίας. Η τρύπα του όζοντος και οι βλαβερές υπεριώδεις ακτινοβολίες απειλούν τη ζωή πάνω στον πλανήτη.
4. Η υπερεκμετάλλευση της φύσης οδηγεί στην εξάντληση των φυσικών πόρων. Έχουμε ενεργειακό πρόβλημα και οικονομική κρίση.

Επίλογος: Ο σύγχρονος άνθρωπος οφείλει να ευαισθητοποιηθεί και να υιοθετήσει μια ώριμη στάση απέναντι στη φύση και τα ζώα. Απαιτείται τέλος ανθρωπιστική παιδεία που θα καλλιεργήσει την ηθική συνείδηση στους νέους και το σεβασμό απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και σε κάθε μορφή ζωής που αυτό εμπεριέχει.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. 1. ακουλούθησε	B. ζώο
2. περάσαμε	Γ. ήρωας + ζώο
3. Διαδήλωνε	B. ζώο
4. εμπιστευόταν	B. ζώο
5. Δεν [...]κατάφερα	A. ήρωας
6. παρακολουθούσε	B. ζώο

B2. Το ζώο εμφανίζεται στο διήγημα αρχικά χαρούμενο που συνάντησε τον αφηγητή. Η συμπεριφορά του δείχνει την επιθυμία του να τον εμπιστευθεί και να τον συντροφεύσει. Η χαρά, η ευφροσύνη, η αθωότητά του είναι έκδηλα, καθώς σε έναν άγνωστο περαστικό δε δίστασε να εκδηλώσει την ανάγκη του για αγάπη, φροντίδα, εμπιστοσύνη, ανθρωπιά. Όταν στο τέλος συνειδητοποιεί την πρόθεσή του αφηγητή να το αφήσει έξω, διατηρεί την αξιοπρέπειά του και ασάλευτο παρακολουθεί την αναληγσία του σύγχρονου ανθρώπου.

Επιμέλεια: ΜΠΟΤΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ»

2^η δραστηριότητα

B3. «Διαδήλωνε με αυτόν τον τρόπο την ευφροσύνη της.»

Με τη χρήση της μεταφοράς αυτής ο λόγος γίνεται πιο παραστατικός, πιο ζωντανός, πιο πειστικός. Η θέση του συγγραφέα καθίσταται εύληπτη και κατανοητή. Δίνει παραστατικότητα στην άποψη του συγγραφέα και την αισθητοποιεί. Ο συγγραφέας θέλει να δείξει το μέγεθος της ευφροσύνης που ένιωθε το ζώο για τη σχέση που άρχισε να δημιουργείται με τον αφηγητή και το πετυχαίνει πολύ εύστοχα με τη μεταφορική – συγκινησιακή χρήση της γλώσσας που αποδίδει εκτός από πληροφορίες και συναισθήματα.

B4. Με την ερώτηση «Να την κάνω τι;» ο συγγραφέας δίνει αμεσότητα και ζωντάνια στο κείμενο, ανοίγει διάλογο με τον αναγνώστη και τον ενεργοποιεί καθώς εγείρει τον προβληματισμό του, (τον αφυπνίζει και τον προβληματίζει.) Η ερώτηση είναι ρητορική καθώς η απάντηση είναι αυτονόητη. Με τη ρητορική ερώτηση διεγείρει συναισθηματικά το δέκτη.

Ο συγγραφέας με το συγκεκριμένο ερώτημα εκφράζει το συναισθηματικό δίλημμα που αντιμετώπιζε. Αν και κατάλαβε την εμπιστοσύνη που του έδειξε το ζώο και την ανάγκη του για αγάπη, ο συγγραφέας δεν ήταν διατεθειμένος να το υιοθετήσει. Προσπάθησε να αποποιηθεί την ευθύνη που έχει ο άνθρωπος απέναντι σε ένα αδέσποτο ζώο για να το φροντίσει και στην προσπάθειά του αυτή επιχειρεί να εκλογικεύσει την επιλογή του με αυτήν την ερώτηση.

B5. Παρά την προσπάθεια του ζώου να αναπτύξει με τον ήρωα μια φιλική σχέση ο ίδιος αποφασίζει να το αφήσει στο δρόμο. Η στάση του δείχνει την αναληγσία του σύγχρονου ανθρώπου απέναντι σε κάθε μορφή ζωής και τη γενικότερη αδιαφορία και απάθειά του απέναντι στο πρόβλημα των αδέσποτων ζώων. Η στάση του αυτή αποκαλύπτει αναμφίβολα τον εκφυλισμό, την έκπτωση των ανθρωπίνων αξιών και την απαξίωση της έννοιας της ζωής που επικρατεί στις σύγχρονες «πολιτισμένες» κοινωνίες. Σε παρόμοια περίπτωση εγώ θα φιλοξενούσα το αδέσποτο ζώο για όσο διάστημα χρειαζόταν προσπαθώντας να βρω τον ιδιοκτήτη του. Αν τελικά διαπίστωνα πως ήταν θύμα εγκατάλειψης, θα το υιοθετούσα, γιατί πιστεύω πως η συναισθηματική προσφορά του ζώου στον άνθρωπο, όπως η συντροφικότητα και η εμπιστοσύνη, είναι ανεκτίμητη και πως η προστασία των δικαιωμάτων των ζώων είναι δείκτης της πολιτισμικής στάθμης που έχουμε γενικότερα ως λαός.